

Forretningsvilkår

Alminnelige forretningsvilkår for handel med finansielle instrumenter gjennom Optimum ASA

Fullstendige forretningsvilkår på www.optimum.no

optimum

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning	4
2.	Optimum – konsesjon	4
2.1	Investerings tjenester	4
2.2	Tilknyttede tjenester	4
3.	Hva forretningsvilkårene gjelder	4
4.	Forholdet til profesjonelle og ikke-profesjonelle kunder	5
5.	Kundens ansvar for egen kompetanse, fullmakter, mellommenn m v.	5
6.	Meddelelser fra kunde og endringer	6
7.	Rådgivning og generelt om risiko versus avkastningsmulighet	6
8.	Optimums informasjonsplikt	6
9.	Hvilke markedsplasser handelen skal skje på	6
10.	Handel i utlandet, herunder oppbevaring av kunders aktiva	6
11.	Tilbakeholdelse av skatter m v	6
12.	Kundemidler – klientkonti	7
13.	Kontoføring i verdipapirsentralen (vps)	7
13.1	Opptreden som forvalter (Nominee)	7
13.2	Kontofører investor	7
13.3	Øvrige depot og forvaltningstjenester	7
14.	Kundens kostnader – godtgjørelse til optimum (provisjon o a.)	7
15.	Ordre – avtaleslutning	8
15.1	Inngivelse og aksept av ordre	8
15.2	Mangelfulle ordrer	8
15.3	Ordredag og ordreperiode for omsettelige verdipapirer	8
15.4	Behandling av ordre	8
15.5	Nærmere handelsregler	9
16.	Levering og betaling (oppgjør) av finansielle instrumenter i Norge	9
16.1	Omsettelige verdipapirer, verdipapirfondsandeler, standardiserte finansielle terminkontrakter og opsjoner samt sertifikater	9
16.2	Øvrige finansielle instrumenter samt valuta (spot)	9
17.	Underretning om avtaler og utførte ordre - sluttsseddel og endringsmeldinger	9
18.	Beholdningsoversikt, rapportering m m.	10
19.	Avslutning av forretningsforholdet	10
20.	Reklamasjon vedrørende gjennomføring av ordre	10
21.	Angrerett	11
22.	Mislighold	11
23.	Renter ved mislighold	12
24.	Begrensning i Optimums økonomiske ansvar og ansvarsfritak	12
25.	Informasjonssperrer (chinese walls) – interessekonflikter	12
26.	Sikkerhetsstillelse – sikringsfond	13
27.	Tiltak mot hvitvasking av penger	13
28.	Taushetsplikt – men opplysningsplikt overfor myndigheter m f.	13
29.	Tillegg og endringer	13
30.	Tolkning	13
31.	Vernetng – lovvalg – tvisteløsning	13
	Vedlegg 1 – Retningslinjer for ordreførelse	14
	Vedlegg 2 - Optimums samarbeidspartnere ved formidling av finansielle instrumenter	16

Alminnelige forretningsvilkår for handel med finansielle instrumenter gjennom Optimum ASA (heretter kalt "Optimum")

Juli 2011

1. Innledning

Disse forretningsvilkår er utarbeidet av Optimum i henhold til lov om verdipapirhandel av 29. juni 2007 nr. 75 (vphl). Begrep som er definert i verdi-papirhandelloven har tilsvarende betydning når de er benyttet i disse vilkår.

Optimum har inngått egne distribusjonsavtaler med foretak som tilbyr ulike spareprodukter, så som forsikringsselskap, banker, forvaltningsselskap for verdipapirfond og andre verdipapirforetak, og som i disse forretnings-vilkårene er betegnet som Produktleverandør.

Optimums kunder anses å ha vedtatt disse vilkår som bindende for seg når kunden etter å ha mottatt vilkårene inngir ordre, inngår avtaler eller gjennomfører handler med Optimum.

Vilkårene gjelder for all rådgivning og all handel utført av Optimum på vegne av kunden.

Optimums Alminnelige forretningsvilkår finnes kun i norsk utgave.

Kunder kan kommunisere med Optimum, muntlig og skriftlig, på følgende språk: Norsk, svensk og engelsk. Henvendelser på andre språk vil ikke bli behandlet.

2. Optimum – konsesjon

2.1 INVESTERINGSTJENESTER

Optimum er et norsk verdipapirforetak med konsesjon fra Finanstilsynet til å yte følgende tjenester:

- Mottak og formidling av ordre på vegne av kunde i forbindelse med ett eller flere finansielle instrumenter
- Utførelse av ordre på vegne av kunde
- Investeringsrådgivning
- Plassering av offentlige tilbud som nevnt i verdipapirhandelloven kapittel 7, plassering av emisjoner, samt garantistillelse for fulltegning av emisjoner eller tilbud om kjøp av finansielle instrumenter

2.2 TILKNYTTETE TJENESTER

Optimum vil også tilby følgende:

- Oppbevaring og forvaltning av finansielle instrumenter
- Utarbeidelse og formidling av investeringsanbefalinger, finansielle analyser og andre former for generelle anbefalinger vedrørende transaksjoner i finansielle instrumenter
- Tjenester tilknyttet fulltegningsgaranti

Som en del av tjenestene under bokstav a), vil Optimum kunne utførtjenester som kontofører investor i VPS, herunder, etter særskilt avtale, opptre som forvalter ("nominee") for kunder. Det vises nærmere til punkt 13 i disse forretningsvilkår.

Optimum står under tilsyn av Finanstilsynet, Postboks 1187 Sentrum, 0102 Oslo, Norge.

3. Hva forretningsvilkårene gjelder

Disse forretningsvilkår gjelder for Optimums investeringstjenester og tjenester vedrørende transaksjoner i instrumenter som er beslektet med finansielle instrumenter. Vilkårene gjelder for alle disse tjenester, med mindre det fremgår av det aktuelle punkt eller del av dette at vilkåret kun gjelder spesielt angitte instrumenter eller investeringstjenester.

For følgende tjenester eller finansielle instrumenter skal det inngås særskilt avtale:

- Tjenester i forbindelse med garantistillelse for fulltegning av emisjoner eller andre offentlige tilbud, herunder plassering av emisjoner eller tilbud og tjenester i forbindelse med fusjoner og oppkjøp av selskaper
- Inngåelse av rente- og valutakontrakter.
- Handel med og/eller clearing av ikke-standardiserte (OTC) derivatkontrakter
- Handel med og clearing av børsnoterte derivatkontrakter
- Handel med varederivater

- f. Handel og oppgjør, herunder clearing i utenlandske markeder
- g. Opptreden som kontofører investor i et verdipapirregister
- h. Opptreden som forvalter (nominee)

Ved eventuell motstrid mellom slike avtaler som nevnt i forrige ledd og disse forretningsvilkår skal avtalene gjelde.

Handel og clearing kan også være regulert av særlige handelsregler, standardvilkår e.l. ved de enkelte markeds plasser og oppgjørssentraler der handel og oppgjør/clearing gjennomføres. Ved motstrid mellom disse forretningsvilkår og slike standardvilkår skal standardvilkårene for den enkelte markeds plass eller oppgjørssentral gjelde.

Optimum kan formidle kundens ordre til en Produktleverandør som vil ha fastsatt egne forretningsvilkår for sin virksomhet. Produktleverandørens forretningsvilkår vil da komme i tillegg til disse forretningsvilkårene.

I tillegg til ovennevnte, vil tjenestene kunne være regulert av verdipapirhandelloven, verdipapirsentralloven, lov om regulerte markeder, aksjelovene, kjøpsloven, avtaleloven m.v.

Optimum er i tillegg forpliktet til å følge regler for god forretningsskikk fastsatt for de enkelte markeder, og ellers utøve sin virksomhet i samsvar med de vilkår som fremgår av konsesjonen samt øvrige bestemmelser herunder selskapets vedtekter og egne etiske regler.

Med "bankdag" menes i disse vilkår enhver dag banker i Norge holder åpent. Med "børsdag" menes i disse vilkår enhver dag norsk børs holder åpent.

4. Forholdet til profesjonelle og ikke-profesjonelle kunder

Disse forretningsvilkår gjelder for kvalifiserte motparter, profesjonelle kunder og ikke-profesjonelle kunder, dog slik at kvalifiserte motparter og profesjonelle kunder anses for å ha særlige forutsetninger for selv å vurdere de enkelte markeder og investeringsalternativ eller handler, samt den rådgivning Optimum gir. Kvalifiserte motparter og profesjonelle kunder kan ikke påberope seg regler og vilkår som er fastsatt for å beskytte den ikke-profesjonelle kunde.

Med kvalifisert motpart forstås:

- Verdipapirforetak, kredittinstitusjon, forsikrings-selskap, verdipapir-fond og forvaltningsselskap for verdipapirfond, pensjonskasser og forvaltningsselskap for pensjonskasser, råvare- og derivathandlere, offentlige myndigheter, sentralbanker, overnasjonale organisasjoner, samt virksomheter som fyller 2 av 3 følgende vilkår:
 - ♦ Balanse større enn EUR 20 millioner

- ♦ Netto omsetning større enn EUR 40 millioner
- ♦ Egenkapital større enn EUR 2 millioner

Med profesjonelle kunder forstås:

- Kvalifiserte motparter og institusjonelle investorer som har som hovedvirksomhet å investere i finansielle instrumenter, herunder spesialforetak for verdipapirisering

Med ikke-profesjonelle kunder forstås:

- Alle andre kunder, herunder alle fysiske personer, regnes som ikke-profesjonelle kunder.

Kunden vil motta et eget skriv med informasjon om hvilken kategori kunden er plassert i, hva inndelingen i de forskjellige kategorier innebærer og om adgangen til å be om å bli omklassifisert.

5. Kundens ansvar for egen kompetanse, fullmakter, mellommenn m.v.

Kunden forplikter seg til å etterleve den lovgivning og de regler, vilkår og betingelser som til enhver tid gjelder for det enkelte marked eller den enkelte markeds plass som handler gjøres på. Det samme gjelder for oppgjør og clearing gjennom de enkelte oppgjørs- eller clearingsentraler.

Kunden innestår for at egen handel og oppgjør skjer i samsvar med og innenfor de konsesjoner, fullmakter og den kompetanse så vel av offentligrettslig som av privatrettslig karakter, som gjelder for kundens handel med finansielle instrumenter. Optimum har rett til å be om å få fremlagt fullmakt, vedtak, firmaattest, vedtekter med mer. Dersom kunden er et utenlandsk foretak, forbeholder Optimum seg retten til på kundens regning å kreve fremlagt en begrunnet juridisk uttalelse om bl.a. kundens kompetanse til å inngå den aktuelle handel. Kunden skal gi Optimum en oversikt over den eller de personer som kan inngi ordre eller akseptere handler på vegne av kunden. Handel eller aksept fra disse er bindende for kunden med mindre Optimum ikke var i god tro med hensyn til den enkelte persons fullmakter. Kunden er ansvarlig for til enhver tid å holde Optimum oppdatert med hensyn til hvem som kan inngi ordre eller akseptere handler for kunden. Det påhviler kunden et særskilt ansvar om å instruere Optimum når oppgitt kundekontakt ikke lenger skal ha denne rollen. Kunden er bundet av de ordre eller de aksepter som meldes av fullmaktshaver(e), med mindre Optimum ikke har vært i god tro med hensyn til den enkelte persons fullmakter. Optimum vil ikke akseptere fullmakter som angir rammer for den enkelte kundes handel, med mindre dette er skriftlig avtalt.

Dersom kunden benytter forvalter, oppgjørsbank eller andre mellommenn fordres det at dette reguleres i egen avtale. Bruk av slike mellommenn fritar ikke sluttkunden for dennes ansvar i henhold til disse forretningsvilkår, og kunden er solidarisk ansvarlig ovenfor Optimum for denne tredjemanns forpliktelser i det omfang forpliktelsene er et resultat av kundens ordre.

Kunden forplikter seg til å gi fyllestgjørende og korrekt informasjon om egen økonomisk stilling, investeringserfaring og målsettinger som er relevant for de ønskede tjenester. Kunden skal selv varsle Optimum dersom kunden blir kjent med at Optimum har feilaktige eller misvisende opplysninger om kundens økonomi eller investeringserfaring.

Kunden forplikter seg til å sikre at de midler og finansielle instrumenter som det enkelte oppdrag omfatter er fri for heftelser, så som pant, sikkerhetsrett (tilbakeholdsrett), arrest m.v. Det samme gjelder for de tilfeller der kunden handler som fullmektig for tredjemann.

6. Meddelelser fra kunde og endringer

Kundens skriftlige meddelelser skal sendes pr brev, telefaks, som skannet dokument pr epost eller leveres ved oppmøte i Optimums kontorer, dog med unntak for tilfeller der Optimum distribuerer for tredjepart som har andre krav til meddelelser fra kunder.

Kunden skal ved etablering av forretningsforholdet meddele Optimum sin adresse, telefon- og telefaksnummer samt eventuelle elektroniske adresser, og skal senere til enhver tid holde Optimum informert om endringer i nevnte adresser, telefon- og eventuelt telefaksnummer. Det samme gjelder for pengekonti i bank og verdipapirkonti i VPS eller annet tilsvarende rettighetsregister.

Eventuelle endringer skal straks meddeles Optimum skriftlig.

7. Rådgivning og generelt om risiko versus avkastningsmulighet

Kunden er innforstått med at investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter er forbundet med risiko for tap. Den investerte kapital kan øke eller reduseres i verdi. Verdien av de finansielle instrumenter avhenger av svingninger i finansmarkedene Optimum ikke kan kontrollere. Historisk verdiutvikling og avkastning kan ikke benyttes som indikator på fremtidig utvikling og avkastning på finansielle instrumenter. For mer detaljert informasjon om egenskaper knyttet til de ulike finansielle instrumenter samt til den risiko som er knyttet til handel med ulike finansielle instrumenter, vises det til produktinformasjon for det enkelte produkt (prospekt, faktaark, brosjyrer eller annen informasjon). Kunden må selv evaluere risikoen involvert i det aktuelle instrument og marked. Optimum anbefaler derfor generelt at kunden har fastsatt sin tidshorisont for plassering i de ulike finansielle instrumentene før ordre inngis.

Alle handler eller transaksjoner som kunden gjennomfører etter at det er innhentet råd fra Optimum skjer etter kundens eget skjønn og avgjørelse. Optimum påtar seg intet ansvar for rådgivningen dersom kunden helt eller delvis fraviker de råd foretaket har gitt.

Optimum vil ikke garantere noe bestemt utfall av en kundes plassering.

8. Optimums informasjonsplikt

Optimum forplikter seg til å gi kunden relevant informasjon om de ulike finansielle instrumentene og investeringsalternativer

som Optimum formidler og utfører, slik at kunden kan gjøre en kvalifisert vurdering av risikoprofil, investeringsprofil/-filosofi og kostnader. Slik informasjon vil gjøres tilgjengelig for kunden i kundemøter og ved henvendelse til Optimums kontorer.

9. Hvilke markedsplasser handelen skal skje på

Kunders ordre vil bli utført både i og utenfor regulerte markeder, eller formidlet til forsikringsselskap, banker, forvaltningsselskap for verdipapirfond og andre verdipapirforetak og andre relevante utstedere. Handel i finansielle instrumenter som er notert på børs eller regulert marked skal normalt handles på disse markedsplassene. Handel utenfor aktuell børs eller regulert marked krever samtykke fra kunde. Jfr for øvrig Optimums retningslinjer for ordreførelse i vedlegg I.

10. Handel i utlandet, herunder oppbevaring av kunders aktiva

For handel med og oppgjør av utenlandske finansielle instrumenter henvises til de handelsregler og oppgjørs- eller leveringsbetingelser som er fastsatt i det land eller av den markeds plass hvor de finansielle instrumenter er kjøpt eller solgt.

Kunden er innforstått med at oppgjør og sikkerhetsstillelse i utenlandske markeder kan innebære at kundens aktiva som er avgitt til oppgjør eller som sikkerhetsstillelse ikke holdes atskilt fra det eller de av Optimums benyttede utenlandske verdipapirforetaks og/eller oppgjørsrepresentanters egne midler. Det påhviler Optimum å fremskaffe relevant informasjon til kunden om, herunder den rettslige regulering av, hvordan kunders aktiva behandles i de relevante markeder. Kunden er innforstått med at han, etter å ha mottatt slik informasjon selv bærer risikoen for egne aktiva som er overført til utenlandske banker, verdipapirforetak, oppgjørsagenter, oppgjørssentraler o.l. i form av oppgjør eller sikkerhetsstillelse, og at Optimums ansvar overfor kunden for slike aktiva er begrenset i samsvar med det aktuelle lands eller markeds regler. Optimum påtar seg uansett ikke noe ansvar ut over det som vil følge etter norsk rett.

11. Tilbakeholdelse av skatter m.v.

Ved handel i utenlandske markeder kan Optimum i henhold til lov, forskrift eller skatteavtale være pålagt å holde tilbake beløp tilsvarende ulike former for skatter eller avgifter. Det samme kan gjelde for handel i Norge på vegne av utenlandske kunder.

Der slik tilbakeholdelse skal skje, kan Optimum foreta en foreløpig beregning av det aktuelle beløp og holde dette beløp tilbake. Når endelig beregning foreligger fra kompetent myndighet, skal

eventuelt for mye tilbakeholdt skatt utbetales kunden så snart som mulig. Det vil være kunden som har plikt til å skaffe den nødvendige dokumentasjon for dette og for at dokumentasjonen er korrekt.

12. Kundemidler – klientkonti

Optimum vil sikre at kunders aktiva holdes atskilt fra Optimums egne aktiva og så langt som mulig beskyttes mot Optimums øvrige kreditorer. Kunden vil bli godskrevet renter på sine pengemidler etter Optimums alminnelige betingelser.

For handel og oppgjør i utenlandske markeder gjelder særskilte regler, jfr. pkt. 10 og 11.

13. Oppbevaring og forvaltning av finansielle instrumenter

13.1 OPPTREDEN SOM FORVALTER (NOMINEE)

Optimum kan, etter særskilt avtale, opptre som forvalter (nominee) på vegne av sine kunder i norske og utenlandske verdipapirregistre, med de begrensninger som måtte følge av lov eller forskrift.

Ved slike avtaler plikter Optimum å føre oversikt over hvilke midler som tilhører den enkelte kunde, og for øvrig opptre i samsvar med vilkår nedfelt i særskilt avtale.

Optimum skal før selskapet krever oppføring som forvalter i et verdipapirregister, bringe på det rene eventuelle krav som må oppfylles av Optimum for å kunne opptre som forvalter i det aktuelle registeret, herunder eventuelle forpliktelser knyttet til opplysningsplikt om bakenforliggende reelle eiers identitet.

Optimum skal avklare om det foreligger spesifikke restriksjoner knyttet til investors mulighet for forvalterregistrering, herunder begrensninger knyttet til nasjonalitet, type finansielt instrument, eller andre restriksjoner.

Dersom registeret oppstiller krav som Optimum ikke kan oppfylle innenfor det aktuelle virksomhetsområde, skal selskapet ikke opptre som forvalter i det aktuelle registeret.

13.2 KONTOFØRER INVESTOR

Optimum kan, etter særskilt avtale, opptre som kontofører for kundens konti i Verdipapirsentralen (VPS-konti) eller verdipapirkonto i et annet tilsvarende verdipapirregister. Avtale om å opptre som kontofører for investor skal inngås med det aktuelle verdipapirregisteret. Det skal også inngås særskilt avtale med kunden om at Optimum skal være kontofører investor. Standard avtale for VPS og eventuelle standard avtaler for andre aktuelle registre skal benyttes.

13.3 ØVRIGE DEPOT OG FORVALTNINGSTJENESTER

Dersom Optimum har finansielle instrumenter til forvaltning eller depot for kunden, skal egen avtale inngås for denne virksomhet.

Optimum kan inngå avtale med annen depotmottaker om forvaltning eller depot for kunden. Valg av slik depotmottaker skjer etter Optimums beste skjønn og kunden anses å ha akseptert valg av depotmottaker med mindre annet fremgår av den særskilte forvaltnings- eller depotavtale. Optimum påtar seg intet ansvar for slik depotmottakers eventuelle mislighold ved håndtering eller forvaltning av kundens aktiva.

14. Kundens kostnader – godtgjørelse til Optimum (provisjon o a.)

Optimums godtgjørelse beregnes i form av kurtasje, kursdifferanse, tegnings- og/eller porteføljeprovisjon, en kombinasjon av disse eller annet vederlag, samt med eventuelt tillegg av avgifter knyttet til handel og clearing m v.

Optimum kan også beregne seg særskilt godtgjørelse for rådgivningsoppdrag.

Kurtasje er en provisjon (godtgjørelse) som legges til verdien av de finansielle instrumenter som kunden kjøper eller selger. Kurtasje angis normalt som en prosentsats. Inntil et bestemt investeringsbeløp, betaler kunden en bestemt minimumskurtasje. Alternativt kan godtgjørelse beregnes som en kursdifferanse, dvs. et påslag på kjøperkurs eller et fradrag i salgskurs.

Mottak av tegnings-/porteføljeprovisjon innebærer at Optimum kan motta distribusjonshonorar fra leverandør eller tilrettelegger i form av en prosentsats av vederlaget kunden skal betale til Produktleverandøren, evt. en prosentsats av det løpende forvaltningshonorar. Produktleverandøren betinger seg fra kunden. Oppdatert informasjon om provisjonssatser som kunden skal betale vil fremgå av skjemaer som benyttes for tegning/innløsning hos Optimum. Satsene vil kunne variere mellom ulike investeringsalternativer, herunder for eksempel ulike verdipapirfond, og kan bli gjenstand for endring over tid.

Kunden skal opplyses om det vederlag Optimum mottar som godtgjørelse fra sin samarbeidspartner/Produktleverandør i forbindelse med kundens aktuelle ordre/portefølje. Dersom kostnadene ikke kan oppgis presist, skal grunnlaget for beregningen opplyses. I tillegg skal det opplyses om det kan forekomme andre avgifter og/eller kostnader som ikke betales eller blir pålagt gjennom Optimum.

Ikke-profesjonelle kunder skal motta rapportering hvor fullstendig prisinformasjon fremgår.

Optimum forbeholder seg rett til å gjøre fradrag i kundens tilgodehavende for omkostninger som nevnt i første ledd, samt for eventuelle skatter, omsetningsavgifter o l.

For de tilfeller der handel ikke kommer i stand, vil Optimum ikke kreve godtgjøring med mindre annet er særskilt avtalt. Det påløper heller ingen form for årsavgift eller andre tilleggskostnader for bruk av internett løsningen som gjøres tilgjengelig for kunden.

15. Ordre – avtaleslutning

15.1 INNGIVELSE OG AKSEPT AV ORDRE

Ordre fra kunden kan inngis, skriftlig via brev som sendes pr post, ved fysisk levering, telefaks eller som skannet dokument pr epost på de skjema som Optimum gir kunden for den aktuelle ordre. Krav til kommunikasjonsform kan avvike fra dette i tilfeller der Optimum distribuerer for tredjepart som har andre krav til inngivelse og aksept av ordrer. Det samme gjelder endringer av mottatte ordre. Dersom kunden ønsker utbetaling til et annet bankkontonummer enn det som er avtalt i Kundeavtalen må ordre om innløsning innleveres i original. Ordre som inngis muntlig (herunder pr. telefon) eller elektronisk via e-post, sms eller lignende vil ikke bli akseptert. Optimum anses å ha akseptert ordren når den eller dette har kommet frem til Optimum med mindre annet er avtalt.

Optimum forbeholder seg retten til å foreta lydopptak av alle samtaler med kunden. Optimum vil oppbevare dokumentasjon på mottatte ordre eller indikasjoner på ordre gjennom alle kommunikasjonskanaler, herunder også ved lydopptak, slik det er beskrevet i det til enhver tid gjeldende regelverk. Lydopptak vil normalt bli slettet etter utløpet av den pålagte oppbevaringstiden. Lydopptak med den enkelte kunde vil kunne gjenfinnes ved søk blant annet på tidspunkt for samtalen, oppringt telefonnummer og ansatte hos Optimum som mottok ordren. Kunden aksepterer at slik dokumentasjon vil kunne bli benyttet i forbindelse med reklamasjoner. Optimum kan også bli pålagt å utlevere lydopptak til offentlig myndighet og andre som kan kreve dette i medhold av lov. Ordreformidlere og andre foretak som samarbeider med Optimum om mottak og formidling av ordre og indikasjoner kan ha plikt til å foreta lydopptak av sine samtaler med kunden.

Optimum er pliktig til å oppbevare skriftlig kommunikasjon fra kunden så som ordreskjema, kundeavtale, referater, brev og faks, som inneholder ordre eller indikasjoner på ordre. Disse dokumentene vil bli katalogisert og oppbevart i tre år på et lagringssikkert medium uten innsyn for andre enn de som for å ivareta ordningens funksjon har rettmessig behov for tilgang til slikt materiale.

Optimum vil ikke være forpliktet til å utføre ordre eller oppdrag som Optimum antar vil kunne medføre brudd på offentligrettslige lover eller regler fastsatt for den eller de aktuelle markedsplasse(r).

15.2 MANGELFULLE ORDRER

Ordre må være fullstendig utfylt og signert av autorisert person. Hvis kunden inngir en mangelfull ordre om tegning eller innløsning til Optimum, herunder hvis ordren gjelder et større antall andeler enn det kunden eier, skal meldingen først ansees som mottatt av Optimum når de manglende opplysningene er mottatt.

15.3 ORDREDAG OG ORDREPERIODE FOR OMSETTELIGE VERDIPAPIRER

For ordre knyttet til handel i omsettelige verdipapirer og derivatkontrakter med omsettelige verdipapirer som underliggende instrument gjelder ordren 1 børsdag, det vil si ut ordredagen. Deretter bortfaller ordren, med mindre annet er avtalt eller fremgår for den aktuelle ordretypen eller ordrespesifikasjonen. Ordre i omsettelige verdipapirer kan tilbakekalles dersom den ikke er utført av Optimum.

Ordredag er den dag kundens ordre om å kjøpe eller selge finansielle instrumenter gjennom eller til/fra et annet foretak er kommet frem til Optimum. I de tilfeller Optimum initierer en handel, anses ordredag å være den dag Optimum tar kontakt med kunden og får aksept for den aktuelle kjøps- eller salgsordre i et eller flere finansielle instrumenter.

15.4 BEHANDLING AV ORDRE

Med mindre kunden har gitt særskilte instruksjoner, vil Optimum utføre ordren iht foretakets retningslinjer for utførelse av ordre. Retningslinjene følger som vedlegg I til disse forretningsvilkårene.

Tegningsskjemaer inkluderer engangsfullmakt for trekk fra kundens oppgitt bankkontonummer. Utfylt skjema for ordren signeres og overleveres som nevnt i pkt 15.1.

Dersom kunden ikke har dekning på den konto som er oppgitt for belastning av ordre inkludert tegningsprovisjon eller kurtasje, vil ordren kunne bli avvist.

Kunden må samtykke til retningslinjene ved å underskrive på Kundeavtale før det kan handles på vegne av kunden.

Optimum vil kunne gjennomføre handler eller transaksjoner for kunden ved å kjøpe eller selge til andre kunder og/eller meglere, Produktleverandører eller direkte over markedsplasser, jf. Optimums retningslinjer for ordreutførelse, jf. vedlegg 1.

Optimum forbeholder seg rett til å kombinere kundens ordre med ordre fra andre kunder, personer eller foretak som er eller ikke er tilknyttet Optimum. Aggregering med kundeordre vil ikke skje dersom det er sannsynlig at aggregeringen generelt vil være til ulempe for kunden. Det gjøres imidlertid oppmerksom på at aggregering kan være til ulempe for en enkelt kundeordre på isolert basis.

Optimum vil for øvrig kunne videreformidle ordre til andre meglere og fondsforvaltningsselskaper som utfører ordren og foretar oppgjøret, se også punkt 15.5 nedenfor. Vilkår for utførelsen av slike ordre vil fremgå av forretningsvilkårene for det verdipapirforetak Optimum legger ordren inn hos. Optimum vil imidlertid være ansvarlig for selve formidlingen, og Optimums forretningsvilkår gjelder for selve formidlingen av ordren.

Ordre fra kunde som normalt handler for fremmed regning, dvs. for sin arbeidsgiver eller annen fysisk eller juridisk person, vil bli avvist dersom kunden ved inngivelse av ordre ikke klart angir hvem

ordren foretas for regning av. Dersom kunden inngir ordre både for egen regning og for regning av sin arbeidsgiver eller annen fysisk eller juridisk person, vil Optimum prioritere den oppdragsgiverne representerer.

15.5 NÆRMERE HANDELSREGLER

Optimum har som mål at alle ordre mottatt før kl. 10.00 skal være behandlet, registrert, utført eller videreformidlet samme arbeidsdag. Ofte vil også ordre mottatt etter dette tidspunktet kunne bli registrert og videreformidlet samme dag.

Ordre i børssnoterte finansielle instrumenter vil bli formidlet til andre verdipapirforetak med medlemskap på Oslo Børs eller annen regulert markeds plass. Når det gjelder øvrige kundeordre vil Optimum selv utføre eller videreformidle ordren til den aktuelle Produktleverandør, hva enten er et verdipapirforetak, et forvaltningsselskap for verdipapirfond eller en finansinstitusjon. Produktleverandørens normale behandlingstid, fra det tidspunkt Optimum sender inn en ordre på vegne av kunden, varierer. Hvilket tidspunkt den aktuelle Produktleverandøren gjennomfører selve ordren, ligger således utenfor Optimums kontroll. Informasjon om dette vil normalt fremgå av tegningsmateriell og/eller vedtekter for den aktuelle investeringen.

16. Levering og betaling (oppgjør) av finansielle instrumenter i Norge

16.1 OMSETTELIGE VERDIPAPIRER, VERDIPAPIRFONDSANDELER, STANDARDISERTE FINANSIELLE TERMINKONTRAKTER OG OPSJONER SAMT CERTIFIKATER

For handel i Norge av omsettelige verdipapirer på regulert marked, verdipapirfondsan deler, standardiserte finansielle terminkontrakter og opsjoner på kjøp eller salg av finansielle instrumenter registrert i Verdipapirsentralen (VPS), er den ordinære oppgjørsfrist fire børsdager (T+3), med mindre annet er avtalt. Med børsdag menes enhver dag norsk børs holder åpent.

For sertifikater er oppgjørsfristen tre børsdager (T+2) med mindre annet er avtalt.

Oppgjørsfrist beregnes fra og med handelsdag til og med oppgjørsdag.

Oppgjør er betinget av at kunden stiller til disposisjon for Optimum nødvendige midler og finansielle instrumenter på eller før oppgjørsdag. Med mindre annet er særskilt avtalt har kunden gitt Optimum tillatelse til, i samsvar med den enkelte handel eller transaksjon, å belaste kundens bankkonto (pengekonto) eller å inngi anmodning om belastning av kundens bankkonto, så fremt ikke den aktuelle bank krever at særskilt skriftlig belastningsfullmakt skal være inngitt av kunden.

Kunden anses å ha levert VPS-registrerte finansielle instrumenter til Optimum når de finansielle instrumentene er mottatt på en av Optimums verdipapirkonti i VPS, eller hvis skriftlig avtalt med Optimum, på en annen angitt verdipapirkonto i VPS.

Kunden plikter innen oppgjørsfristen å levere de solgte finansielle instrumenter til Optimum eller frigi de solgte finansielle instrumenter på sin verdipapirkonto i VPS eller annet tilsvarende rettighetsregister. Inngivelse av ordre om salg av finansielle instrumenter eller aksept av et salgstilbud medfører, med mindre annet er skriftlig avtalt, at Optimum er gitt fullmakt til å anmode kundens kontofører om frigivelse av de aktuelle finansielle instrumenter.

Kunden anses å ha levert fysiske finansielle instrumenter til Optimum på det tidspunkt disse er innlevert på Optimums kontor i transportert stand, eller til annet avtalt leveringssted og det foreligger bekreftelse på at de finansielle instrumentene er mottatt eller stilt til disposisjon for Optimum. Levering av fysiske finansielle instrumenter må skje senest kl. 10.00 den avtalte oppgjørsdag.

Kunden anses å ha betalt kjøpesummen til Optimum når denne er godskrevet på Optimums bankkonto med valuterings senest på oppgjørsdag.

16.2 ØVRIGE FINANSIELLE INSTRUMENTER SAMT VALUTA (SPOT)

For handel med valuta (spot) er den ordinære oppgjørsfrist tre bankdager (T+2) handelsdag inkludert, med mindre annet er avtalt. Oppgjørsfrist beregnes fra og med handelsdag til og med oppgjørsdag.

For andre finansielle instrumenter gjelder særlige oppgjørsfrister og oppgjørsregler. Disse oppgjørsregler og oppgjørsfrister vil fremgå av de særskilte avtaler som nevnt i pkt 3 annet ledd.

17. Underretning om avtaler og utførte ordre – sluttseddel og endringsmeldinger

Optimum skal senest dagen etter at transaksjonen er gjennomført, ved sluttseddel eller på annen måte, gi kunden underretning om avtale som er sluttet for kundens regning og på hvilke vilkår handelen er sluttet. Dersom ordren er videreformidlet av Optimum og utført av andre, vil meldingen gis senest første virkedag etter at Optimum mottok informasjonen fra sin samarbeidspartner/ Produktleverandør (verdipapirforetaket/fondsforvaltningsselskapet) som utførte transaksjonen, og vil bli sendt til kundens oppgitte adresse. Dette gjelder ikke dersom informasjonen sendes direkte til kunden fra det utførende foretaket.

Optimum forbeholder seg rett til å korrigere åpenbare feil i sluttseddel, bekreftelse mv. Slik korrigering skal gjøres straks feilen blir oppdaget.

Levering av finansielle instrumenter registrert i VPS bekreftes også ved endringsmelding fra VPS.

Optimum vil, på kundens forespørsel, opplyse kunden om status på ordre kunden har lagt inn.

Optimum vil 1 gang pr år sende kunden skriftlig oversikt over finansielle instrumenter som Optimum oppbevarer på vegne av kunden.

18. Beholdningsoversikt, rapportering m m.

Kunden vil, i tillegg til adgangen den enkelte Produktleverandør/utsteder gir for det aktuelle finansielle instrumentet, ha fullt innsyn i sin beholdning av finansielle instrumenter omsatt og/eller formidlet gjennom Optimum. Optimum vil i tillegg tilrettelegge for at kunden skal ha best mulig og løpende oppdatert oversikt over beholdning, transaksjoner, gevinst/tap og kostnader på kundens side via www.optimum.no

Kundens tilgang til internett tjenester vil være betinget at kunden har gyldig kunde ID og passord.

I tillegg vil alle bekreftelser for ordre om tegning eller innløsning av finansielle instrumenter bli tilsendt kunden på oppgitt adresse. Optimum vil utarbeide egne rapporter til kunden over kundens investeringer foretatt gjennom Optimum. Optimums rapporter vil komme i tillegg til de eventuelle rapporter den enkelte Produktleverandør / utsteder er pålagt å formidle til kunden.

19. Avslutning av forretningsforholdet

Handler eller transaksjoner som ligger til oppgjør ved avslutning av forretningsforholdet skal avsluttes og gjennomføres så snart som mulig. Ved avslutning av forretningsforholdet skal Optimum gjennomføre et sluttoppgjør der Optimum er berettiget til å motregne i kundens tilgodehavende for dets tilgodehavende herunder for kurtasje, skatter, avgifter, renter m v.

20. Reklamasjon vedrørende gjennomføring av ordre

Kunden vil motta sluttseddel eller annen dokumentasjon som bekrefter at den ordre som er utført eller formidlet gjennom Optimum, er effektivert og gjennomført av Optimum eller hos den aktuelle Produktleverandøren. Kunder som ikke har mottatt sluttseddel eller bekreftelse innen en uke fra ordre er levert Optimum, eller innen tre børsdager etter ordreperiodens utløp (syv børsdager for kunder bosatt i utlandet) når det gjelder omsettelige verdipapirer, må melde dette til Optimum senest i løpet av neste

børsdag. Kunden plikter så fort som mulig å kontrollere sluttseddel eller bekreftelsen mot sin egen ordre. Dersom kunden påberoper seg avvik mellom sluttseddel og ordre Optimum har utført eller formidlet, skal Optimum og Produktleverandøren varsles uten ugrunnet opphold, og senest i løpet av neste børsdag etter sluttseddel eller bekreftelse er mottatt.

For øvrig vises det til Produktleverandørens forretningsvilkår som også vil komme til anvendelse i forhold til kunden ved reklamasjon av ordre som er formidlet videre av Optimum.

I tilfelle Optimum utfører ordren og levering til kunden av omsettelige verdipapirer registrert i VPS ikke har skjedd på oppgjørsgdag, må kunden straks erklære heving overfor Optimum. Dette under forutsetning av at kunden har stillet de nødvendige midler til disposisjon som avtalt. Kunden kan deretter påberope forsinkelsen som grunnlag for å heve avtalen. Hevingserklæringen vil imidlertid ikke få noen virkning dersom kunden mottar oppfyllelse innen to børsdager etter at slik hevingserklæring er mottatt. Kunden har i denne perioden ikke rett til å slutte dekningsavtale for Optimums regning og risiko.

Dersom betaling til kunden ikke er skjedd til den tid som er fastsatt i avtalen når Optimum utfører ordren, må kunden straks han har konstatert, eller burde ha konstatert, at oppgjør ikke er mottatt erklære heving overfor Optimum. Dette under forutsetning av at kunden har levert de aktuelle omsettelige verdipapirer eller stilt disse til disposisjon som avtalt. Kunden kan deretter påberope forsinkelsen som grunnlag for å heve avtalen. Kunden kan bare heve avtalen dersom forsinkelsen er vesentlig.

Ved kjøp eller salg av finansielle instrumenter gjennom Optimum gjelder de alminnelige regler om avtalers ugyldighet tilsvarende i forholdet mellom kjøperen og selgeren. Dersom kunden vil gjøre gjeldende at en avtale ikke er bindende grunnet ugyldighet, må kunden fremsette innsigelse om dette straks etter at kunden fikk kunnskap om eller burde fått kunnskap om de forhold som påberopes som grunnlag for ugyldigheten. (I alle tilfelle må innsigelsen være fremsatt innen seks måneder etter at avtalen er sluttet.) Slik innsigelse vil ha tilsvarende virkning i forhold til Optimum som følger av de alminnelige regler om avtalers ugyldighet.

Med "straks" i foregående ledd forstås samme dag eller senest innen utgangen av neste børsdag. Når det gjelder levering og betaling til kunden regnes fristen fra det tidligste av:

- Det tidspunkt kunden fikk eller burde fått kunnskap om at levering/ending ikke er skjedd ved innsyn på angitt VPS-konto eller bankkonto for kontantoppgjør, enten ved hjelp av elektronisk bekreftelsessystem, ved underretning fra forvalter eller på annen måte.
- Det tidspunkt endringsmelding fra VPS kom frem til, eller i henhold til tiden for ordinær postgang burde ha kommet frem til, den adresse kunden har oppgitt.

Muntlig reklamasjon eller innsigelse skal umiddelbart bekreftes skriftlig.

Dellevering til kunden gir ham ikke rett til å heve avtalen med mindre kunden har tatt uttrykkelig forbehold om full levering.

For avtaler om handel med valuta (valutaspot) skal reklamasjonsfristene beregnes ut fra bankdager og ikke børsdager.

Dersom kunden ikke har reklamert innenfor den tid som er angitt ovenfor, anses reklamasjonsretten som bortfalt.

Dersom kunden fremsetter påstand om feil fra Optimums side i forbindelse med videreformidling av mottatt, gyldig ordre eller annen kritikkverdig handling, skal reklamasjonen behandles av Optimum så snart som mulig i henhold til Optimums retningslinjer for klagebehandling.

Overnevnte gjelder ikke mellom Optimum og kunder som er definert som verdipapirforetak.

21. Angrerett

Det er ikke angrerett ved kjøp eller salg av finansielle produkter eller andeler i ansvarlige selskaper eller kommandittselskaper.

Alt salg av finansielle instrumenter, herunder fondsandeler, skjer enten fra fast forretningssted eller ved fjernsalg. Ved salg fra fast forretningssted har kunden ikke angrerett. Kunden har heller ikke angrerett ved fjernsalg av finansielle instrumenter. Dette skyldes at verdien på de finansielle instrumentene, herunder fondsandeler, avhenger av svingninger i finansmarkedene som Optimum ikke har innflytelse på, og som kan forekomme i angrerettperioden.

22. Mislighold

Kunden anses å ha misligholdt sine forpliktelser i henhold til disse forretningsvilkår bl.a. når:

- a. Finansielle instrumenter eller penger ikke er levert/stilt til disposisjon innen oppgjørsfristen, eller kunden ikke oppfyller enhver annen vesentlig forpliktelse etter forretningsvilkårene
- b. Kunden inngår særskilt avtale med sine kreditorer om betalingsutsettelse, blir insolvent, innleder gjeldsforhandling av enhver art, innstiller sine betalinger eller tas under konkursbehandling eller offentlig administrasjon
- c. Kunden avvikler sin virksomhet eller vesentlige deler av denne

Optimum har ved mislighold rett til å:

Avvise kundens ordre om tegning eller innløsning av finansielle instrumenter / investeringer og:

- I. Erklære samtlige uoppgjorte handler som misligholdt, og erklære ikke utførte oppdrag som kansellert og avsluttet
- II. Utøve sin sikkerhetsrett i henhold til Verdipapirhandelsloven § 12-2, hvilket blant annet innebærer at Optimum har tilbakeholdsrett i de finansielle instrumentene som Optimum har kjøpt for kunden. Videre kan Optimum, uten ytterligere varsel, gjennomføre dekningsalg dersom kunden ikke har betalt kjøpesummen innen tre dager etter oppgjørsfristen. Dersom de aktuelle finansielle instrumentene er overført kundens VPS konto eller annet tilsvarende rettighetsregister, anses kunden med dette å ha gitt fullmakt/frigitt de finansielle instrumentene for gjennomføring av dekningsalg.
- III. Realisere andre pantsatte børsnoterte verdipapirer og fondsaktiva enn de som er omfattet av pkt. II ovenfor. Kunden anses å ha samtykket i slikt tvangssalg gjennom uavhengig megler, jfr Lov om tvangsfullbyrdelse § 1-3 annet ledd.
- IV. Stenge alle posisjoner som er gjenstand for sikkerhetsstillelse og/eller marginberegning.
- V. Benytte samtlige av Optimums tilgodehavende hos kunden på misligholdstidspunktet fra andre transaksjoner som motregning til dekning av Optimums krav, herunder krav på kurtasje, utlegg for skatter og avgifter, krav på renter mv og utgifter eller tap som følge av kundens mislighold av en eller flere forpliktelser overfor Optimum. Krav i utenlands valuta vil bli omregnet til NOK etter markedskurs på misligholdstidspunktet.
- VI. Gjennomføre, for kundens regning og risiko, hva Optimum anser nødvendig til dekning eller reduksjon av tap eller ansvar som følge av avtaler inngått for eller på vegne av kunden, herunder reversering av transaksjoner.
- VII. Dersom kunden ikke leverer de finansielle instrumentene på avtalt tidspunkt til Optimum, kan Optimum umiddelbart foreta dekningskjøp eller inngå innlån av finansielle instrumenter for kundens regning og risiko for å oppfylle sin leveringsplikt overfor kjøper. Kunden plikter å erstatte Optimums eventuelle kurstap med tillegg av morarenter og eventuelle gebyrer.
- VIII. Kreve dekket de kostnader Optimum er blitt påført som følge av kundens mislighold, herunder utgifter påløpt ved lån av finansielle instrumenter, renter og andre forsinkelsesgebyrer

For øvrig gjelder kjøpslovens bestemmelser om forventet (antecipert) mislighold, herunder heving ved slikt mislighold.

Ved dekningstransaksjoner som følge av kundens mislighold eller forventede mislighold bærer kunden risikoen for kurs- eller markedsendringer frem til dekningstransaksjonen er gjennomført, dog slik at en eventuell gevinst ikke tilfaller kunden, med mindre kunden kan godtgjøre at han ville kunnet gjøre opp sin forpliktelse på oppgjørsdagen og at årsaken til at oppgjøret ikke skjedde ikke kan legges kunden til last.

23. Renter ved mislighold

Ved Optimums eller kundens mislighold svares rente tilsvarende den til enhver tid gjeldende morarente, jfr Lov om forsinket betaling av 17. desember 1976 nr. 100, med mindre annet er særskilt avtalt.

24. Begrensning i Optimums økonomiske ansvar og ansvarsfritak

Optimum er ansvarlig overfor kunden for oppfyllelse av kjøp eller salg det har sluttet på vegne av eller med kunden. Dette gjelder likevel ikke dersom kunden på forhånd selv har godkjent den andre parten i handelen.

Dersom kunden ikke stiller til disposisjon de nødvendige midler og/eller finansielle instrumenter på eller før oppgjørssdag, påtar ikke Optimum seg ansvar for oppgjøret.

Optimum (herunder Optimums ansatte i dette punkt) er ikke ansvarlig for kundens tap så lenge Optimum ved rådgivning eller gjennomføring av ordre eller oppdrag har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet. For de tilfeller der Optimum har benyttet kredittinstitusjoner, verdipapirforetak, oppgjørssentraler, forvaltere eller andre tilsvarende norske eller utenlandske medhjelpere, vil Optimum kun være ansvarlig for disse medhjelperes handlinger eller unnlatelser dersom Optimum ikke har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet ved utvelgelsen av sine medhjelpere. Dersom medhjelpere som nevnt i forrige punktum er benyttet etter ordre eller krav fra kunden påtar Optimum seg intet ansvar for feil eller mislighold fra disse.

Optimum kan ikke holdes ansvarlig for de ulike investeringens verdiutvikling. Optimum kan heller ikke holdes ansvarlig for skade eller tap som påføres kunden som følge av lovendringer eller pålegg fra offentlige myndigheter eller lignende omstendigheter utenfor Optimums kontroll. Optimum kan som nevnt over ikke holdes ansvarlig for feil gjort av Produktleverandøren av et produkt kunden har foretatt investeringer i. Kundens eventuelle erstatningskrav knyttet til feil begått av Produktleverandør, må rettes ovenfor den aktuelle Produktleverandøren.

Optimums ansvar overfor kunden er således begrenset til den rådgivning Optimum har gitt kunden, og for at Optimum har utført eller videreformidlet kundens ordre i samsvar med frister angitt i den aktuelle ordre eller i disse forretningsvilkår.

Når handel er utført på en norsk eller utenlandsk børs etter ordre eller krav fra kunden, vil Optimum ikke være ansvarlig for feil eller mislighold begått av denne børs eller eventuell tilknyttet oppgjørssentral. Kunden anses herved å være innforstått med at den enkelte børs/oppgjørssentral kan ha fastsatt egne regler for regulering av sitt ansvar overfor børsmedlemmer, kunder m v med større eller mindre grad av ansvarsfraskrivelse.

Optimum er uansett ikke ansvarlig for skade eller tap som skyldes hindring eller andre forhold utenfor Optimums kontroll, herunder strømbrudd, feil eller brudd i elektroniske databehandlings-systemer eller telenett m v, brann, vannskade, streik, lovendringer, myndighetenes pålegg eller lignende omstendigheter.

Optimum er heller ikke ansvarlig for de tilfeller der forsinkelse eller uteblivelse skyldes at penge- eller verdipapiroppkjøret er suspendert eller opphørt som følge av forhold utenfor Optimums kontroll.

Optimum påtar seg heller intet ansvar for skade eller tap som påføres kunden som følge av at kundens avtale(r) med tredjemann helt eller delvis faller bort eller ikke blir riktig oppfylt.

25. Informasjonssperrer – interessekonflikter

Optimum vil søke å unngå at det oppstår interessekonflikter og har retningslinjer og regler for å sikre at virksomhetsområdene i Optimum opererer uavhengig av hverandre slik at man unngår at interessekonflikter oppstår. Optimum har en særlig plikt til å sørge for at kundens interesser går foran Optimums og ansattes interesser, samt at enkelte kunder ikke usaklig tilgodeses på bekostning av andre kunder. Dersom interessekonflikter ikke kan unngås vil Optimum så langt mulig sørge for at kunden behandles rimelig og korrekt.

Dersom Optimum har en særlig interesse ut over den alminnelige inntjening, f.eks. som følge av egne posisjoner av et visst omfang i de finansielle instrumenter rådgivningen gjelder, vil det bli opplyst om denne interesse.

Dette, samt de særskilte taushetspliktbestemmelser som gjelder, kan medføre at Optimums ansatte som har kontakt med kunden kan være forhindret fra å benytte eller ikke kjenner til informasjon som foreligger i Optimum og som kan være relevant for kundens investeringsbeslutninger. I enkelte tilfeller vil kundens kontaktperson(er) i Optimum ikke ha anledning til å utøve rådgivning med hensyn til bestemte investeringer. Optimum kan i slike tilfeller ikke begrunne hvorfor det ikke kan gi råd eller utføre en bestemt ordre.

Optimum og dets ansatte kan ha egne interesser i relasjon til de transaksjoner eller investeringer kunden vil foreta. Dette kan bl.a. følge av:

- Rådgivning, utførelse og formidling av ordre for andre kunder
- Ansattes egne posisjoner
- Rådgivning, tilretteleggeroppdrag eller garantistilleggelse for det aktuelle investeringsobjekt,
- Deltagelse i fulltegningskonsortier

På forespørsel fra kunden vil Optimum gi en mer detaljert, skriftlig redegjørelse for Optimums retningslinjer for håndtering av interessekonflikter.

26. Sikkerhetsstillelse – sikringsfond

Optimum er medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond, jf. lov om verdi-papirhandel § 9-12 og Verdipapirforskriftens kap 9 VIII.

Sikringsfondet skal, når et medlem har manglende økonomisk evne, gi dekning for krav som skyldes medlemmets manglende evne til å forestå oppgjør, betale tilbake penger, eller levere tilbake finansielle instrumenter som nevnt i vphl §1-2 annet ledd nr 1. til 7, og som oppbevares, administreres eller forvaltes av medlemmet på kunders vegne i forbindelse med investerings- og tilleggs tjenester.

Manglende økonomisk evne skal anses inntrådt når tvangsakkord eller konkurs er åpnet hos medlemmet. Dekning ytes med inntil kr 200 000,- pr kunde pr. tilfelle av manglende økonomisk evne.

27. Tiltak mot hvitvasking av penger

Ved etablering av forretningsforhold skal Optimum innhente, registrere og kontrollere opplysninger om kunden, kundens eiere samt eventuelle fullmakts- eller representasjonsforhold, slik at Optimum til enhver tid kan oppfylle sine plikter i henhold til hvitvaskingsloven med forskrifter slik disse til enhver tid gjelder.

Kunden er kjent med at Optimum er eller kan være forpliktet til å gi offentlige myndigheter alle relevante opplysninger knyttet til kundeforholdet eller enkelttransaksjoner. Dette kan skje uten at kunden opplyses om at slike opplysninger er gitt.

28. Taushetsplikt – men opplysningsplikt overfor myndigheter m f.

Optimum vil uten hensyn til lovbestemt taushetsplikt, gi informasjon om kunden, kundens transaksjoner, inntående på klientkonto og annet til de myndighetsorganer som måtte kreve dette i medhold av lov eller forskrift.

Kunden anses å ha samtykket i at opplysninger som er undergitt taushetsplikt også kan gis til de markedsplasser, oppgjørssentraler o.l. som måtte kreve dette i medhold av lov, forskrift eller andre regler fastsatt for disse organer.

29. Tillegg og endringer

Optimum forbeholder seg rett til å fastsette tillegg til eller endre disse vilkår. Tillegg eller endringer får virkning fra det tidspunkt de skriftlig er meddelt kunden. Meddelelsen kan bli gitt per e-post til

kundens oppgitte e-postadresse for kunder som har samtykket til dette. Tillegg eller endringer vil ikke ha virkning for ordre, handler, transaksjoner m v som er inngitt eller gjennomført før tidspunktet for meddelelsen om tilleggene eller endringene.

30. Tolkning

Forretningsvilkårene gjelder ovennevnte tjenester og i tilfelle av motstrid med lovgivning som kan fravikes ved avtale skal forretningsvilkårene ha forrang.

I tilfelle der det henvises til lovgivning, andre regler eller disse vilkår skal dette forstås slik disse lover, regler og vilkår til enhver tid gjelder.

31. Vernetting – lovvalg – tvisteløsning

Eventuelle tvister i forbindelse med forholdet mellom kunden og Optimum eller disse forretningsvilkår skal løses etter norsk lov med Bergen tingrett som vernetting.

Dersom kunden ikke er tilfreds med de tjenester Optimum yter, kan kunden rette skriftlig klage til selskapets forretningsadresse.

Utenlandske kunder, herunder nordmenn hjemmehørende i utlandet, som kan påberope seg lover eller regler som gir beskyttelse mot rettsforfølgelse fra Optimum i relasjon til sine forpliktelser overfor Optimum, fraskriver seg denne rett så langt dette ikke er i direkte strid med de aktuelle lover eller regler.

Vedlegg 1

Retningslinjer for ordreutførelse

1. Generelt

Optimum har konsesjon til å motta, formidle og utføre ordre på vegne av kunde. I den forbindelse er foretaket underlagt Lov om verdi-papirhandel § 10-13 og forskrift om verdipapirhandel §§ 10-28 flg. om ordreutførelse. Selskapet er også underlagt Lov om verdipapirhandel § 10-12 og forskrift om verdipapirhandel §§ 10-25 flg. om beste resultat.

Denne rutine gjelder for håndtering av ikke-profesjonelle og profesjonelle kunder.

2. Ordreutførelse

2.1 BEHANDLING AV ORDRE

Optimum skal ved utførelsen av ordre sikre at ordre registreres og allokeres straks og nøyaktig.

Sammenlignbare kundeordre utføres straks og i den tidsrekkefølge de mottas, med mindre ordrens art eller de gjeldende markedsbetingelser umuliggjør dette eller det strider mot kundens interesser.

Kunder informeres om eventuelle vesentlige problemer med å utføre ordren straks foretaket har blitt oppmerksom på dette.

Optimum skal ikke misbruke opplysninger om ikke-utførte ordre, og skal iverksette alle rimelige tiltak for å hindre at ansatte og andre med tilknytning til selskapet misbruker slike opplysninger. Informasjon om slike ikke-utførte ordre skal i den forbindelse håndteres i samsvar med rutine for informasjonshåndtering.

2.2 AGGREGERING AV ORDRE

Aggregering av kundeordre vil ikke skje dersom det er sannsynlig at aggregeringen generelt vil være til ulempe for kunden. Det gjøres imidlertid oppmerksom på at aggregering kan være til ulempe for en enkelt kundeordre på isolert basis. Aggregering av kundeordre med handel for Optimums egen regning skal ikke skje med mindre dette er til gunst for kunden.

Ved aggregering av kundeordre skal hver kundes andel av ordren fastsettes i forkant. Ved underoppfyllelse av en slik aggregert ordre skal kundene gis proratarisk andel i samme forhold som de deltok i den aggregerte ordren. Det kan angis terskelverdier for minsteandel til den enkelte kunde. Slike terskelverdier skal fastsettes ut fra objektive kriterier.

Dersom aggregerte ordre oppfylles i etapper, skal kundene gis samme snittkurs.

3. Beste resultat ved formidling og gjennomføring av kundeordre

3.1 GENERELT

Optimum skal, ved formidling og utførelse av kundeordre gjennomføre alle rimelige tiltak for å oppnå best mulig resultat for kunden med hensyn til pris, kostnader, hurtighet, sannsynlighet for gjennomføring og oppgjør, størrelse, art og andre relevante forhold. Ved avgjørelsen av hvilke av disse forholdene det skal legges mest vekt på ved utførelsen av en konkret ordre skal det tas hensyn til kundens egenskaper (profesjonell/kvalifisert), ordrens art, egenskaper ved de finansielle instrumentene som inngår i ordren og egenskaper ved de handelssystemer der ordren legges inn.

3.2 BESTE RESULTAT VED FORMIDLING AV ORDRE

Ved formidling av ordre skal Optimum ta hensyn til de faktorer som er nevnt i pkt. 1.

For ikke-profesjonelle kunder innebærer kravet til beste resultat at ordren skal formidles til lavest mulig kostnad for kunden. Med "kostnad" menes, i tillegg til Optimums vederlag, direkte kostnader og gebyrer som utløses av ordreformidlingen.

Dersom kunden har gitt spesifikke instruksjoner, skal ordren uansett formidles i samsvar med dette.

3.3 BESTE RESULTAT VED UTFØRELSE AV ORDRE

Ved utførelse av ordre, som etter sin art kan utføres ved bruk av ulike verdipapirforetak eller handelssystemer, skal Optimum ta hensyn til de faktorer som er nevnt i punkt 3.1. Ved utførelse av ordre for ikke-profesjonelle kunder bestemmes beste resultat ut fra det samlede vederlag kunden skal betale i forbindelse med ordreførelsen. Ved beregning av det samlede vederlag skal det tas hensyn til prisen på det finansielle instrument og kostnader ved ordreførelsen, herunder avgifter for bruk av handelssystem, oppgjørssentral og verdipapirregistre, samt andre kostnader og avgifter til tredjemann som er involvert i utførelsen av ordren. Dersom kunden har gitt spesifikke instruksjoner, skal ordren utføres i samsvar med dette.

3.4 TILTAK FOR Å SIKRE BEST RESULTAT

Optimum skal ha standardiserte prosedyrer for hvilke ordre som skal legges inn til hvilke foretak, evt. hvilke Produktleverandører som skal benyttes. Den enkelte ansatte skal ikke avvike fra disse prosedyrene uten etter samtykke fra compliance officer.

Optimum skal beregne samme vederlag for egne tjenester uavhengig av valg av handelssystem.

Compliance Officer skal vurdere om de foretak Optimum formidler ordre til har effektive prosedyrer, systemer og ordninger som sikrer at kunder sikres best mulig resultat ved utførelsen av ordren. Verdipapirforetak med konsesjon til ordreførelse, som driver virksomhet i Norge enten i kraft av norsk konsesjon eller i kraft av grensekryssende virksomhet/eventuelt filialetablering etter MiFID-direktivet skal normalt anses å tilfredsstille kravene i første ledd.

Optimum skal minst årlig vurdere hvorvidt det skal gjøres endringer i forhold til hvilke Produktleverandører som benyttes.

3.5 FORETAK DET FORMIDLES ORDRE TIL

Optimum er ikke medlem av noen markedsplasser.

Optimum vil utføre ordre for kunden på en av følgende måter:

- Ved å formidle ordre til et annet verdipapirforetak som Optimum samarbeider med
- Kjøp eller salg fra andre kunder (innbyrdes forretninger)

Formidling av ordre vedrørende tegning og innløsning i verdipapirfond skjer til det relevante forvaltningsselskap, eventuell annet distribusjonsledd som etter det aktuelle fonds vedtekter er autorisert til å motta tegning og innløsning med samme virkning som forvaltningsselskapet selv.

Formidling av tegning i nyutstedte finansielle instrumenter skjer til verdipapirforetak som opptrer som tilrettelegger, eventuelt til utsteder, dersom tildelingen ikke håndteres av Optimum selv i forbindelse med tilretteleggeroppdrag.

Oversikt over hvilke selskaper Optimum formidler til og/eller samarbeider med fremkommer av vedlegg 1 til disse retningslinjene, og skal være tilgjengelig på Optimums internettside. Oversikten er ikke til hinder for at Optimum kan legge inn ordre også hos andre Produktleverandører dersom det i det enkelte tilfelle er i kundens interesse. Oppdatering av oversikten skal gjøres dersom det inngås avtale om distribusjon mellom Produktleverandører og Optimum, eller dersom ordreformidlingen får et visst omfang.

3.6 HANDEL UTENFOR REGULERT MARKEDSPASS

Handel i noterte finansielle instrumenter utenfor regulert markedsplass forutsetter kundens samtykke. Slikt samtykke kan gis i kundeavtale eller i det enkelte tilfelle.

4. Varighet

Disse retningslinjene gjelder fra juli 2011 og inntil de eventuelt erstattes med nye.

Vedlegg 2

Optimums samarbeidspartnere ved formidling av finansielle instrumenter

9. mars 2016

Type finansielt instrument	Mottakende foretak/ Produktleverandør
Verdipapirfondsandeler	Deutsche Bank
	Alfred Berg Kapitalforvaltning
	Storebrand Fondene
	Holberg Fondene
	Sydbank
	East Capital Asset Management
	Franklin Templeton Investments
	Universal Investments
	Pareto Asset Management
	Pareto Project Finance
Aksjer	Procorp
	North Bridge
	Cleaves
	NRP Asset Management
Derivater	Handelsbanken
	SEB

Oversikten inkluderer ikke forsikringsprodukter, da dette ikke regnes som finansielle instrumenter. Ovennevnte er derfor ikke identisk med hva Optimum kan tilby av løsninger.

www.optimum.no

